

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 173/2015-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. apríla 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom Mgr. Štefanom Jakobom, Nerudova 9, Košice, vo veci namietaného porušenia čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj základných práv podľa čl. 19 ods. 2, čl. 41 ods. 1, 3 a 4 a čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 11 CoP 221/2014 z 8. júla 2014 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8 Cdo 326/2014 z 10. decembra 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. marca 2015 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej

len „ústava“), ako aj základných práv podľa čl. 19 ods. 2, čl. 41 ods. 1, 3 a 4 a čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 11 CoP 221/2014 z 8. júla 2014 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 8 Cdo 326/2014 z 10. decembra 2014 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že Okresný súd Pezinok (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom sp. zn. 9 P 72/2012 zo 4. marca 2014 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) zveril maloletého [REDAKOVANÉ] (ďalej len „maloletý“) do osobnej starostlivosti matky, sťažovateľa zaviazal prispievať na výživu maloletého mesačne sumou 200 € počnúc dňom 5. apríla 2012 do 28. februára 2014 a sumou 300 € od 1. marca 2014, ktorú je sťažovateľ povinný zasielať k rukám matky vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred, zaviazal ho zaplatiť ročné výživné na maloletého v sume 1 780 € jednorazovo do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, vo zvyšnej časti návrh matky maloletého zamietol a o styku sťažovateľa s maloletým takto rozhodol:

„Otec má právo stretávať sa s maloletým [REDAKOVANÉ] v čase:

- každý párny víkend v kalendárnom roku v čase od soboty od 9,00 hod do nedele do 18,00 hod.,

- každý nepárny týždeň v kalendárnom roku v utorok od 9,00 hod do 18,00 hod.,

- každý nepárny týždeň v kalendárnom roku v piatok od 15,00 hod do 18,00 hod.

A to vždy tak, že v uvedené dni a hodiny si otec maloleté dieťa prevezme v mieste obvyklého pobytu maloletého dieťaťa a v uvedené dni a hodiny vráti maloleté dieťa späť matke v mieste obvyklého pobytu maloletého dieťaťa.“

Rozsudok okresného súdu napadli odvolaním obaja účastníci konania, na základe čoho krajský súd zmenil rozhodnutie súdu prvého stupňa v neprospech sťažovateľa, keď takto rozhodol:

„Rozsudok súdu prvého stupňa sa v napadnutej časti mení tak, že otec je povinný prispievať na výživu maloletého [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] sumou 300 € mesačne od 05. 04. 2012 do 07. 10. 2012, od 08. 10. 2012 do 30. 04. 2014 sumou 500 € mesačne

a od 01. 05. 2014 sumou 350 € mesačne, vždy do 15-teho dňa v mesiaci k rukám matky maloletého vopred.

V časti úpravy styku otca s maloletým [REDAKOVANÉ] sa rozsudok súdu prvého stupňa mení tak, že sa upravuje styk otca s maloletým [REDAKOVANÉ] v nepárnom kalendárnom týždni v sobotu od 9.00 hod. do 18.00 hod. s výnimkou liečebných pobytov maloletého s tým, že otec maloletého v určený deň a hodinu prevezme a odovzdá maloletého v mieste bydliska matky a maloletého.

V časti zročného výživného sa rozsudok súdu prvého stupňa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.“

Sťažovateľ podal proti rozsudku krajského súdu dovolanie, ktoré najvyšší súd uznesením odmietol ako procesne neprípustné.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že obe namietané rozhodnutia považuje za nedostatočne odôvodnené.

Krajský súd si podľa sťažovateľa v odôvodnení rozsudku „na mnohých miestach protirečí, keď na jednej strane poukazuje na potrebu formovania vzťahu otca s maloletým, vytvorenia vzájomných väzieb medzi nimi, cituje názory kolízneho opatrovníka a okresného prokurátúra, ktorý sa prikláňajú k potvrdeniu rozhodnutia súdu prvého stupňa a na druhej strane svojim rozhodnutím zúži styk otca s maloletým... Navyše odvolací súd citeľne zúžil kontakt otca so synom nielen počas víkendov ale aj počas pracovného týždňa poukazujúc na to, že matka, vzhľadom na svoju pracovnú dobu, nie je spôsobilá zabezpečiť odovzdanie dieťaťa, či zabezpečiť jeho odovzdanie prostredníctvom svojich rodičov. Podotýkame, že odvolací súd vo svojom výroku neurčil žiadnu povinnosť matky osobne maloletého odovzdať a prevziať, určil len že otec maloletého v určený deň a hodinu prevezme a odovzdá v mieste bydliska matky a maloletého.“

Krajský súd podľa sťažovateľa poukázal na „*absolútnu netoleranciu oboch rodičov*“, ktorí medzi sebou rozpútali „*nezmyselnú vojnu*“, teda sú vinní obaja, avšak styk s maloletým bol obmedzený len sťažovateľovi.

Na základe uvedeného je sťažovateľ toho názoru, že neodôvodnenosťou svojho rozhodnutia mu krajský súd odňal možnosť konať pred súdom, čím porušil jeho základné právo na súdnu ochranu.

Vo vzťahu k uzneseniu najvyššieho súdu sťažovateľ namietal, že tento sa obmedzil len na konštatovanie bez vyhodnotenia argumentácie sťažovateľa uvedenej v dovolaní, a to najmä v súvislosti s namietanou zmenou výšky výživného, ktorú krajský súd prekvapivo zvýšil, pričom neprihliadol na niektoré relevantné skutočnosti, najmä na peňažné sumy sťažovateľom na výživu maloletého už uhradené. V súvislosti s konštatovaním krajského súdu, že nie je ochotný uhrádzať liečebné náklady na maloletého, sťažovateľ uviedol, že len spochybnil nevyhnutnosť liečby maloletého v ADELI centre vzhľadom na jej nákladnosť, nespochybňujúc závažnosť zdravotného stavu maloletého.

Sťažovateľ ďalej namietal, že krajský súd pri určení výživného vychádzal výlučne z majetkových pomerov, schopností a možností sťažovateľa, avšak u matky ako navrhovateľky takto nepostupoval. Sťažovateľ je toho názoru, že krajský súd vec v danom prípade nesprávne právne posúdil, a to tým, že síce použil správne ustanovenie (§ 62 ods. 1 a 5) zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), aj ho správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ho nesprávne aplikoval. Uvedené rozhodnutie je preto nepreskúmateľné a arbitrárne.

Vzhľadom na uvedené sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd vyslovil, že rozsudkom krajského súdu a uznesením najvyššieho súdu bol porušený čl. 1 ods. 1 ústavy, ako aj jeho základné práva podľa čl. 19 ods. 2, čl. 41 ods. 1, 3 a 4 a čl. 46 ods. 1 ústavy a zrušil napadnuté rozhodnutia.

Sťažovateľ poukazujúc na neprimeranosť výšky výživného určenej rozsudkom krajského súdu navrhol, aby ústavný súd odložil vykonateľnosť tohto rozhodnutia.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená.

V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy rozsudkom krajského súdu

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že okresný súd na základe návrhu matky maloletého rozhodol o zverení maloletého do jej osobnej starostlivosti, sťažovateľovi uložil povinnosť mesačne prispievať na výživu maloletého a zaplatiť ročné výživné, upravil styk maloletého so sťažovateľom a vo zvyšnej časti návrh zamietol. Na základe odvolania podaného oboma účastníkmi konania rozhodnutie súdu prvého stupňa preskúmal krajský súd.

Sťažovateľ sa domáha ochrany základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy rozsudkom krajského súdu, ktorým bol rozsudok súdu prvého stupňa zmenený v časti určenia výšky výživného (zvýšené), ktorým je sťažovateľ povinný prispievať na výživu maloletého, ako aj v časti úpravy styku sťažovateľa s maloletým (obmedzil ho). V časti stanovenia ročného výživného rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Vo vzťahu k rozsudku krajského súdu ústavný súd považoval lehotu na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy pre porušenie základných práv a slobôd za zachovanú, a to vzhľadom na judikatúru ústavného súdu reflektujúcu rozhodovaciu činnosť Európskeho súdu pre ľudské práva [ďalej len „ESLP“ (pozri rozsudok z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54)], ktorá v prípade procesného rozhodnutia dovolacieho súdu o odmietnutí dovolania (v tomto prípade z dôvodu neprípustnosti dovolania) garantuje zachovanie lehoty na podanie sťažnosti ústavnému súdu aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu druhostupňového súdu (podobne III. ÚS 114/2010, III. ÚS 81/2012), samozrejme, za predpokladu, že sťažnosť bola podaná v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia dovolacieho súdu.

V súvislosti s namietaným porušením základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sťažovateľ vyjadril v sťažnosti nespokojnosť s napadnutým rozsudkom krajského súdu, ktorý považuje za arbitrárne, nepreskúmateľné a neodôvodnené rozhodnutie, ktorým sa mu odňala možnosť konať pred súdom. Krajský súd podľa sťažovateľa odmietol jeho faktickú a právnu argumentáciu poukazujúcu na rozsah jeho možností a schopností plniť si vyživovaciu povinnosť v sume určenej mu súdom a tiež dospel k nesprávnym skutkovým a právnym záverom v časti úpravy styku sťažovateľa s maloletým, ktorý neodôvodnene obmedzil.

Súčasťou stabilizovanej judikatúry ústavného súdu je aj doktrína možných zásahov ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov vo veciach patriacich do ich právomoci. Ústavný súd predovšetkým pripomína, že je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy). Vo vzťahu ku všeobecným súdom nie je prieskumným súdom ani riadnou či mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. I. ÚS 19/02, I. ÚS 31/05) a nemá zásadne ani oprávnenie preskúmavať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (m. m. II. ÚS 21/96, II. ÚS 134/09). Ústavný súd v tejto súvislosti vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci

nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Sú to teda všeobecné súdy, ktorým ako „pánom zákonov“ prislúcha chrániť princípy spravodlivého procesu na zákonnej úrovni. Táto ochrana sa prejavuje aj v tom, že všeobecný súd odpovedá na konkrétne námietky účastníka konania, keď jasne a zrozumiteľne dá odpoveď na všetky kľúčové právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Ústavný súd už opakovane uviedol (napr. II. ÚS 13/01, I. ÚS 241/07), že ochrana ústavou, prípadne dohovorom garantovaných práv a slobôd (resp. ústavnosti ako takej) nie je zverená len ústavnému súdu, ale aj všeobecným súdom, ktorých sudcovia sú pri rozhodovaní viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 ústavy a zákonom (čl. 144 ods. 1 ústavy).

V súvislosti so sťažnosťami namietajúcimi porušenie základných práv a slobôd rozhodnutiami všeobecných súdov už ústavný súd opakovane uviedol, že jeho úloha pri rozhodovaní o sťažnosti pre porušenie práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie rozhodnutím súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov súdnej interpretácie a aplikácie zákonných predpisov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, resp. či nie sú arbitrárne s priamym dopadom na niektoré zo základných ľudských práv (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05, I. ÚS 241/07). S ohľadom na tieto atribúty ústavný súd preskúmal rozsudok krajského súdu.

Vychádzajúc z argumentácie sťažovateľa uvedenej v sťažnosti ústavný súd považoval za potrebné poukázať na relevantnú časť odôvodnenia rozsudku krajského súdu, ktorý uviedol:

„V časti určenia výživného súd prvého stupňa síce vykonal dokazovanie, avšak toto nesprávne vyhodnotil. Vyživovacia povinnosť rodiča je jeho zákonnou povinnosťou a túto je povinný rodič si plniť do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť (62 ods. 1 Zák. o rodine). Každý z rodičov je povinný vyživovať svoje dieťa, vyživovacia povinnosť má

niekoľko foriem, môže byť plnená formou osobnej starostlivosti alebo tiež čiastočne starostlivosťou o domácnosť podľa § 62 ods. 4 Zák. o rodine, druhou formou plnenia vyživovacej povinnosti je poskytovanie vecných plnení, napr. bývania alebo stravovania, tretou formou plnenia vyživovacej povinnosti je platenie výživného ako peňažného príspevku na uhradzovanie potrieb dieťaťa. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne stará plní vyživovaciu povinnosť prevažne poskytnutím vecných plnení, ako je bývanie, strava, nákup ošatenia a zabezpečenie zdravotnej starostlivosti a osobnou starostlivosťou. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne nestará prispieva na jeho výživu výživným, ktoré určil súd. Pochybil súd prvého stupňa, keď uvedené formy vyživovacej povinnosti nerozlíčil, keď tu je potrebné prihliadať na skutočnosť, že vo veku maloletého ■■■■■ ide o dieťa útleho veku, ktorý bol odkázaný na starostlivosť matky a ekvivalentom starostlivosti matky je finančné plnenie zo strany otca. Odvolací súd preto považoval za potrebné zmeniť takto určenú vyživovaciu povinnosť, a to tak, že od 05. 04. 2012 do 07. 10. 2012 určil výživné vo výške 300 €. Takúto sumu výživného určil súd s prihliadnutím na odôvodnené potreby maloletého, ktoré vyčíslila matka vo výške 300 €. Tieto potreby nemožno považovať za nadštandardné, keďže ide o malé dieťa, s výživou ktorého je spojený nákup plienok, doplnkovej výživy a zdravotnej starostlivosti a najmä zdravotná starostlivosť o maloletého zaberá podstatný podiel na vyživovacej povinnosti. V uvedenom období bola matka na materskej dovolenke, nemala možnosť príjmu, poskytovala dieťaťu osobnú starostlivosť a preto je potrebné, aby sa plnou mierou na tejto starostlivosti podieľal otec maloletého. Matka maloletého 08. 10. 2012 nastúpila na rodičovskú dovolenku, kedy poberala len rodičovský príspevok vo výške 199 €, opätovne nemala možnosť zamestnať sa z dôvodu starostlivosti o maloleté dieťa a celodenne zabezpečovala potreby maloletého dieťaťa, čím si plnila svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému. Za uvedené obdobie vyčíslila matka odôvodnené potreby dieťaťa vo výške 500 €. Odvolací súd akceptuje, že otec na túto formu súkromnej liečby nie je ochotný prispievať, matka však preukázala, že využila všetky možnosti liečby a rehabilitácie maloletého, pričom v cente ADELI dosahuje maloletý najlepšie výsledky. Pod odôvodnenými potrebami dieťaťa v danom prípade nemožno považovať len zabezpečenie výživy, ale zabezpečenie všetkých potrieb súvisiacich s maloletým a najmä s jeho zdravotnou starostlivosťou, kde je treba zohľadniť prepravu maloletého

do zdravotného, či rehabilitačného zariadenia ďalšie potreby s týmto súvisiace. Spôsob liečby maloletého v danom prípade nemôže posudzovať ani odvolací súd, pretože toto nepatrí do jeho kompetencie. Odvolací súd priznal výživné od podania návrhu podľa § 77 ods. 1 Zák. o rodine, keďže ani odvolací súd nezistil dôvody hodné osobitného zreteľa, pre spätné priznanie výživného. Zákon o rodine nedefinuje, čo sú to dôvody hodné osobitného zreteľa, v konaní nebola zistená žiadna taká okolnosť, ktorá by matke bránila podať návrh na úpravu vyživovacej povinnosti skôr. K možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom otca maloletého odvolací súd uvádza, že suma ktorú navrhuje otec vo výške 100 € v žiadnom prípade nezabezpečí ani tie najzákladnejšie potreby maloletého od právoplatnosti rozhodnutia aj keby bol zdravý. V zmysle § 77 ods. 1 Zák. o rodine sa výživné priznáva od začatia konania a nebolo preukázané, že by si otec plnil vyživovaciu povinnosť v predmetnej výške do právoplatnosti rozhodnutia. Rozhodujúca na strane povinného rodiča je miera jeho schopností, možností a majetkových pomerov. Za schopnosť rodiča treba považovať reálny príjem rodiča, ktorý dosahuje v čase vyhlásenia rozhodnutia, je potrebné posúdiť aj objektívne možnosti povinného rodiča, ako sú zdravotný stav, vzdelanie, prax a skúsenosti v odbore. Pre posúdenie možnosti a schopnosti povinného rodiča nie sú rozhodujúce jeho skutočné zárobné pomery, ale jeho reálne zárobné možnosti. Otec v konaní nepreukázal žiadnu neschopnosť dosahovať reálny zárobok tak, aby bol schopný poskytovať súdom určené výživné, najmä, keď je objektívne dané, že zdravotný stav maloletého je zhoršený a náklady na liečenie maloletého vzhľadom na nesúhlas otca musí znášať matka. Schopnosti a možnosti povinného rodiča je potrebné posudzovať komplexne a najlepším ukazovateľom je životná úroveň povinného rodiča. Otec vlastní v ■■■■■ rodinný dom v hodnote 250.000 €, podniká od roku 2007 v oblasti, ktorú treba považovať za oblasť, kde možno dosiahnuť vyšší príjem - oblasť automatizačnej techniky, informatiky a hardware, poskytovanie softwaru, návrhy, údržba a realizácia počítačových sietí a v oblasti kultúry, vzdelávania, poradenstva, ekonomiky a účtovníctva, cestnej a nákladnej dopravy, prenájmu, kúpy a predaja. Z obsahu jeho podaní je zrejmé, že je spôsobilý zabezpečiť maloletému slušnú životnú úroveň, ale asi len v prípade, keby bol maloletý v jeho priamej starostlivosti, nie je ochotný poskytovať matke výživné. Napríklad z vyjadrenia na č. l. 166 spisu vyplýva, že otec nesúhlasil so skupinovým plaveckým

výcvikom maloletého a žiadal a tvrdil, že zaplatí inštruktorku plávania, ktorá by chodila s maloletým plávať k nemu do bazéna.

Odvolací súd posúdil aj majetkové pomery matky podľa čerpania materskej a rodičovskej dovolenky, od 01. 05. 2014 nastúpila matka opätovne do práce, kde odvolací súd vychádzal z jej zárobkov pred nástupom na materskú dovolenku, ktorý bol v rozsahu 870 € až 1.000 €. Zároveň je matka vlastníčkou bytu a deklarovala úspory. Maloletý je už vo veku, kedy si matka nemôže plniť svoju vyživovaciu povinnosť len osobnou starostlivosťou, ale čiastočne je povinná podieľať sa aj ona finančne na zabezpečení potrieb maloletého. Od 01. 05. 2014 preto odvolací súd určil výživné vo výške 350 €. Odvolací súd dáva do pozornosti rodičov a opakovane zdôrazňuje, že vyživovacia povinnosť je zákonná povinnosť každého rodiča a zákonné právo každého dieťaťa a túto si musí rodič plniť aj na úkor svojich osobných potrieb. Objektívny fakt, že dieťa má zhoršený zdravotný stav navyšuje výšku vyživovacej povinnosti a tento stav je dostatočne podložený lekárskymi správami, potvrdeniami a podľa názoru odvolacieho súdu o tomto nie je možné ďalej polemizovať a hlavne zdravotný stav vzhľadom k výživnému a úprave styku bagatelizovať.

Odvolací súd rozdielne rozhodol aj pokiaľ ide o úpravu styku otca s maloletým. Odvolací súd zdôrazňuje, že pre úpravu styku rodiča s dieťaťom predpokladá Zákon o rodine predovšetkým dohodu rodičov. Ak takáto dohoda nie je možná je potrebné, aby rozhodol súd a rodičia sa tomuto rozhodnutiu musia podriadiť. Súd rozhoduje s prihliadnutím na záujem maloletého dieťaťa, bez ohľadu na predstavu a pocity rodičov. K samotnej úprave styku je potrebné uviesť, že obidvaja rodičia deklarujú lásku k dieťaťu, podľa svojich predstáv bez absolútnej tolerancie voči druhému rodičovi. Ich nenávistné postoje voči sebe škodia dieťaťu viac ako si rodičia dokážu predstaviť. Žiadne súdne rozhodnutie neupraví styk rodiča s dieťaťom tak, aby boli všetci spokojní, ak chýba dobrá vôľa, slušnosť a vzájomná akceptácia. Milujúci rodič neznevažuje druhého rodiča, nespochybňuje všetky jeho výchovné postupy a neznevažuje ho v jeho rodičovskej pozícii. Nezmyselnou vojnou, ktorú rodičia medzi sebou rozpútali sa ochudobňujú o najkrajšie chvíle, ktoré môžu s dieťaťom prežívať. Vzniká otázka, čo sa musí stať, aby sa v tejto nenávisti zastavili. Dohoda rodičov v tomto prípade ani napriek snahe súdu a všetkých zainteresovaných v tomto konaní nie je možná. Záujem dieťaťa je kontakt s druhým rodičom,

ale za podmienok, aby to vyhovovalo dieťaťu. Rodičia ani napriek dĺžke konania a snahe všetkých zainteresovaných neprejavili vôľu k dohode. Úpravu styku odlišnú od súdu prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania odvolací súd zvážil, pretože dieťa nechodí do materskej školy, nie je zvyknuté byť v inom prostredí, všetok čas trávi s matku, zatiaľ nie je vhodné, aby sa upravoval styk na dlhšie obdobie s prespatím. Doposiaľ upravený styk nespĺnil svoj účel a jeho rozširovanie by zle pôsobilo na dieťa, keď toto nie je zvyknuté na iné prostredie, osoby a navyiac má zvláštny zdravotný režim. Odvolací súd nespochybňuje spôsobilosť otca postarať sa o maloletého, ale vzhľadom na skutočnosť, že k styku nedochádza, resp. dochádza za veľmi dramatických okolností, dieťa s otcom nebolo dlhšiu dobu, nie je vhodné takto na silu upravovať styk otca s maloletým, pričom odvolací súd opätovne zdôrazňuje, že má predovšetkým na zreteli záujem maloletého a nie predstavy a priania rodičov. Vynucovanie styku s maloletým, môže maloletého poškodiť a je preto len na rodičoch, aby svoje správanie upravili a korigovali tak, aby sa styk mohol realizovať. Je v prvom rade potrebné vytvoriť kontakt otca s maloletým, aby dieťa prežívalo styk v pohode a harmónii. Rodičia doteraz neprišli na to, že vzhľadom na vzdialenosť bydlísk, vek maloletého, ako aj zdravotný stav maloletého je potrebné sa dohodnúť. Ak rodičia budú v takomto konaní pokračovať, budú dieťa trápiť, čo nesvedčí o kvalite ich rodičovskej funkcie. Odvolací súd preto upravil styk otca s maloletým v nepárnom týždni každú sobotu od 9.00 hod. do 18.00 hod. a v ďalšom párnom týždni v utorok od 15.00 hod. do 18.00 hod., odvolací súd stanovil výnimku, kedy sa styk nebude realizovať počas liečebných pobytov maloletého. Účelom liečebného pobytu maloletého je klud a pokoj a sústredenie sa na rehabilitáciu na dosiahnutie zlepšenia zdravotnému stavu. Nie je vhodné, aby spôsob akým sa realizuje styk otca s maloletým, vyrušoval maloletého počas liečebných pobytov. Odvolací súd upravil stretávanie sa otca s maloletým bez prítomnosti matky, pretože za danej situácie sa toto nejaví, ako vhodné riešenie. Aj len priemerne empatické dieťa sa za prítomnosti dvoch nepriateľských rodičov nemôže cítiť dobre. Stretnutia za takýchto podmienok nemôžu byť dieťaťu na prospech. Zo spisu vyplýva, že otec je schopný o dieťa sa postarať po celú dobu stretávania a má na to vytvorené podmienky. Je teda na matke, aby otcovi nechala priestor, aby mohol sám výchovne pôsobiť na dieťa a aby sa nadviazal kontakt otca s dieťaťom. Uvedená skutočnosť viedla odvolací súd k tomu, že určil styk

v užšom rozsahu ako súd prvého stupňa, keď má za to, že tieto kontakty sú narušené a odlúčenie maloletého od matky na dlhšie obdobie by mu mohlo spôsobiť nepohodu. Prespávanie malého dieťaťa v neznámom prostredí bez prítomnosti blízkej osoby nie je v jeho záujme. Odvolací súd upravil styk aj v pracovný týždeň vždy v párnom týždni v utorok od 15.00 hod. do 18.00 hod., kedy vzhľadom na pracovnú dobu matky je táto spôsobilá zabezpečiť odovzdanie dieťaťa, či zabezpečiť odovzdanie dieťaťa prostredníctvom svojich rodičov. Úprava styku súdom prvého stupňa počas celého dňa v čase, keď matka maloletého nastúpila do práce sa javí odvolaciemu súdu, ako nevhodná. Odvolací súd opätovne zdôrazňuje, že v ktoromkoľvek štádiu konania aj napriek súdnemu rozhodnutiu je možná medzi rodičmi dohoda o styku, ktorá bude v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Bez ohľadu na to, kto túto situáciu spôsobil, je potrebné, aby rodičia prihliadali na záujem dieťaťa a v jeho záujme komunikovali korektne.

Odvolací súd má zato, že vec je potrebné ukončiť bez ďalšieho dokazovania, keď v spise konštatované skutočnosti postačujú na rozhodnutie vo veci. V danom prípade je dôležité, čo konštatoval aj súd prvého stupňa stabilizovať pomery maloletého a ukončiť konflikty medzi rodičmi.“

Vychádzajúc predovšetkým z citovaného ústavný súd zastáva názor, že argumentácia krajského súdu zodpovedá príslušným ustanoveniam zákona o rodine, ktoré majú na pamäti predovšetkým záujem maloletého dieťaťa. Odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozsudku podľa názoru ústavného súdu vyčerpávajúcim spôsobom vysporiadal s námietkami sťažovateľa (ako aj matky maloletého) uvedenými v podanom odvolaní, pričom svoje závery oprel o dôkazy vykonané pred súdom prvého stupňa. Závery krajského súdu preto nemožno považovať ani za zjavne neodôvodnené, ani za arbitrárne. Ústavný súd rešpektuje, že je primárnou úlohou všeobecného súdu vykladať zákony a ďalšie právne predpisy, pričom právny názor krajského súdu a jeho závery možno v posudzovanej veci považovať za zrozumiteľné, logické a vyvážené, a preto z ústavného hľadiska za akceptovateľné a udržateľné.

Aj vzhľadom na skutočnosť, že ústavný súd nie je a ani nemôže byť súdom skutkovým, t. j. jeho úlohou nie je nahrádzať činnosť všeobecných súdov, považuje postup krajského súdu za ústavne akceptovateľný. Navyše, princíp subsidiarity zahŕňa okrem iného aj zásadu minimalizácie zásahov ústavného súdu do právoplatných rozhodnutí iných orgánov verejnej moci, ktorým sa vo svojej rozhodovacej činnosti dôsledne riadi (napr. IV. ÚS 303/04, I. ÚS 55/2011, IV. ÚS 567/2012). Ústavný súd v nadväznosti poukazuje tiež na to, že obsahom označeného základného práva nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (II. ÚS 218/02, resp. I. ÚS 3/97).

Na základe uvedeného ústavný súd dospel pri predbežnom prerokovaní k záveru, že medzi rozsudkom krajského súdu a obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o jeho porušení. Ústavný súd preto sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením najvyššieho súdu

Sťažovateľ sa tiež domáha, aby ústavný súd vyslovil, že napadnutým uznesením najvyššieho súdu došlo k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Vychádzajúc zo sťažnosti sa preto ústavný súd v rámci predbežného prerokovania sťažnosti zaoberal otázkou, či napadnuté uznesenie najvyššieho súdu opodstatňuje prijatie sťažnosti na ďalšie konanie vo vzťahu k sťažovateľom formulovanej požiadavke na ochranu ústavnosti v rozsahu ňou označených práv podľa ústavy a dohovoru, teda či účinky výkonu

právomoci najvyššieho súdu sú zlučiteľné s ústavnými limitmi vyplývajúcimi zo sťažovateľom označeného základného práva na súdnu ochranu.

Podstata obrany sťažovateľa vo vzťahu k namietanému porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu uznesením najvyššieho súdu spočíva v sťažovateľom tvrdenej neodôvodnenosti tohto rozhodnutia, ktorým bolo dovolanie sťažovateľa odmietnuté ako procesne neprípustné bez toho, aby najvyšší súd skúmal vecnú správnosť rozsudku krajského súdu, ktorý považuje sťažovateľ tiež za nedostatočne odôvodnený, resp. nelogický a rozporuplný, čo zakladá existenciu dovolacieho dôvodu v zmysle § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku (odňatie možnosti konať pred súdom).

Ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné uviesť, že otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky na uskutočnenie dovolacieho konania, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, a nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1 ústavy) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Zo subsidiárnej štruktúry systému ochrany ústavnosti ďalej vyplýva, že práve všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie práv a slobôd vyplývajúcich z ústavy alebo dohovoru (I. ÚS 4/00), preto právomoc ústavného súdu pri ochrane práva každého účastníka konania nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. II. ÚS 13/01), alebo všeobecné súdy neposkytnú ochranu označenému základnému právu sťažovateľa v súlade s ústavnoprocenými princípmi, ktoré upravujú výkon ich právomoci.

Právo na súdnu ochranu sa v občianskoprávnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom vrátane dovolacieho konania. V dovolacom konaní procesné podmienky

vo všeobecnosti upravujú ustanovenia § 236 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“). V rámci všeobecnej úpravy prípustnosti dovolania proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu z ustanovenia § 237 OSP výslovne vyplýva, že dovolanie je prípustné, len pokiaľ ide o prípady uvedené v písm. a) až g) tohto zákonného ustanovenia. Dovolanie je prípustné aj proti uzneseniu odvolacieho súdu v prípadoch uvedených v § 239 OSP.

V súvislosti s námietkami sťažovateľa najvyšší súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol:

„S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytykané nesprávnosti, ktorých sa mal dopustiť odvolací súd, sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či postupom odvolacieho súdu nebola otcovi maloletého odňatá možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f) O. s. p.) sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných oprávnení účastníka konania, ktorý mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f) O. s. p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva [v zmysle § 18 O. s. p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv - viď napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O. s. p.), nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O. s. p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O. s. p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O. s. p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O. s. p.)].

Otec maloletého v dovolaní netvrdí, že by mu postupom súdu bolo znemožnené uplatnenie vyššie uvedených procesných práv. Tvrdí, že k odňatiu jeho možnosti konať pred súdom došlo tým, že odvolací súd v rozpore s § 157 ods. 2 O. s. p. svoje rozhodnutie dostatočne neodôvodnil, resp. ho odôvodnil nelogicky a rozporuplne. Podľa dovolacieho súdu ale odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu opodstatnenosti tohto tvrdenia otca maloletého nenasvedčuje.

Právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky totiž vyplýva, že tak základné právo podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy, ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru v sebe zahŕňajú aj právo na odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/06); právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu.

Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktoré by popreli zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojej judikatúre opakovane zdôraznil, že nezávislosť rozhodovania všeobecných súdov sa má uskutočňovať v ústavnom a zákonnom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu, ako vyplývajú z čl. 46 a nasl. Ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Jedným z týchto princíпов predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 Ústavy, čl. 6 ods. 1 Dohovoru) a vylučujúcich ľubovôľu pri rozhodovaní je aj povinnosť súdu presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutia náležite odôvodniť (§ 132 a § 157 ods. 1 O. s. p., m. m. I. ÚS 243/07), pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O. s. p.) musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda, inými slovami, na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd pritom musí súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 O. s. p.; obdobne napr. IV. ÚS 1/02, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, I. ÚS 501/11). Z práva na spravodlivé súdne konanie v tejto súvislosti

vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07, obdobne Kraska c. Švajčiarsko z 29. apríla 1993, séria A, č. 254-B, s. 49, § 30). Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O. s. p. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§211 ods. 2 O. s. p.).

Dovolací súd dospel k záveru, že rozsudok odvolacieho súdu spĺňa vyššie uvedené kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 157, ods. 2 O. s. p., a preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľný, neodôvodnený, či zjavne arbitrárny (svojvoľný). Odôvodnenie rozsudkov zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Súslednosti jednotlivých častí odôvodnení a ich obsahové (materiálne) náplne zakladajú v súhrne ich zrozumiteľnosť i všeobecnú interpretačnú presvedčivosť; tým však nie je zodpovedaná (ani inak dotknutá) otázka správnosti právneho posúdenia veci konajúcim súdom.

Rozhodne nemožno prisvedčiť správnosti argumentácii otca maloletého, že odvolací súd nedostatočne odôvodňuje svoje závery, resp. na viacerých miestach odôvodnenia svojho rozhodnutia si protirečí (keď na jednej strane dospieva k záveru, že otec dieťaťa je spôsobilý o dieťa sa postarať, na druhej strane ale v porovnaní s rozhodnutím súdu prvého stupňa výrazne obmedzuje jeho styk s maloletým). Odvolací súd na strane 11 až 13 svojho rozsudku podrobne uvádza dôvody, ktoré ho viedli k zmene rozsudku súdu prvého stupňa v časti o úpravu styku s maloletým. Tieto dôvody sú zrozumiteľné a preskúmateľné. Otázka ich správnosti je otázkou patriacou do okruhu iných dovolacích dôvodov (k tomu pozri nižšie).

Pokiaľ otec maloletého zotrúva na právnych názoroch, ktoré sú odlišné (iné) od právneho posúdenia veci odvolacím súdom, uplatňuje dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p. (t. j. že rozhodnutia súdov spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci). Polemika o nesprávnosti súdmi vyslovených právnych záverov pre nezohľadnenie právnej argumentácie účastníka konania však sama o sebe nie je presvedčivou bázou pre tvrdenia o nedostatku odôvodnenia súdnych rozhodnutí, ich nepreskúmateľnosti (prípadne arbitrárnosti).

Pokiaľ teda otec maloletého namieta, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), treba poukázať na to, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesné prípustnom dovolaní (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá (viď tiež R 54/2012 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011 a 7 Cdo 26/2010). Nejde totiž o vadu konania uvedenú v § 237 O. s. p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 238 O. s. p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania.“

Ústavný súd vychádzajúc z uvedeného konštatuje, že najvyšší súd postupoval v súlade s procesnoprávnymi predpismi, keď odmietol dovolanie podané sťažovateľom ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, po skonštatovaní neexistencie dovolacích dôvodov v zmysle § 237 OSP s osobitným zameraním sa na sťažovateľovo tvrdenie, že konanie je postihnuté vadou podľa § 237 písm. f) OSP. Takýto postup a rozhodnutie dovolacieho súdu Občiansky súdny poriadok výslovne umožňuje, preto použitý spôsob v konkrétnom prípade nemohol znamenať odopretie prístupu k súdnej ochrane v konaní o mimoriadnom opravnom prostriedku. Uznesenie najvyššieho súdu preto nemožno považovať za arbitrárne rozhodnutie nezlučiteľné s aplikovanými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku.

V súvislosti s námietkou sťažovateľa o nedostatočnom odôvodnení uznesenia najvyššieho súdu ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový

a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03).

Ústavný súd v nadväznosti na uvedené a s poukazom na to, že obsahom označeného základného práva nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (II. ÚS 218/02, resp. I. ÚS 3/97), sťažnosť sťažovateľa, ktorou namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením najvyššieho súdu, odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 2 ústavy

Pokiaľ ide o sťažovateľom namietané porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 2 ústavy napadnutými rozhodnutiami, ústavný súd konštatuje, že nenachádza žiadnu príčinnú súvislosť medzi namietaným rozsudkom krajského súdu, uznesením najvyššieho súdu a označeným základným právom, pretože v danej veci nebola preskúmaná zákonnosť žiadneho rozhodnutia orgánu verejnej správy.

Za daných okolností preto ústavný súd už pri predbežnom prerokovaní sťažnosti dospel k záveru, že nemohlo dôjsť k porušeniu tohto v sťažnosti označeného základného práva, preto podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 19 ods. 2 a čl. 41 ods. 1, 3 a 4 ústavy

Podľa čl. 19 ods. 2 ústavy každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

Podľa čl. 41 ods. 1 ústavy manželstvo je jedinečný zväzok medzi mužom a ženou. Slovenská republika manželstvo všestranne chráni a napomáha jeho dobru. Manželstvo, rodičovstvo a rodina sú pod ochranou zákona. Zaručuje sa osobitná ochrana detí a mladistvých.

Podľa čl. 41 ods. 3 ústavy deti narodené v manželstve i mimo neho majú rovnaké práva.

Podľa čl. 41 ods. 4 ústavy starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona.

Sťažovateľ v odôvodnení svojej sťažnosti vo vzťahu k namietanému porušeniu uvedených práv garantovaných ústavou neuviedol žiadne relevantné dôvody. Ústavný súd preto považuje túto námietku za neopodstatnenú a konštatuje, že už prima facie nie je daná príčinná súvislosť medzi týmito označenými právami sťažovateľa a napadnutým rozsudkom krajského súdu, ako aj uznesením najvyššieho súdu. Ústavný súd preto sťažnosť aj v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

K namietanému porušeniu čl. 1 ods. 1 ústavy

K sťažovateľom namietanému porušeniu čl. 1 ods. 1 ústavy ústavný súd poznamenáva, že predmetné základné ustanovenie, najmä jeho prvá veta, predstavuje princípy zásadného významu pre výklad a uplatnenie ústavnoprávných noriem a aj celého právneho poriadku Slovenskej republiky (pozri Ján Drgonec: Ústava Slovenskej republiky – Komentár. Šamorín: Heuréka 2004, komentár k čl. 1 ods. 1 ústavy). Predmetné ustanovenie nie je (nepredstavuje) základným ľudským právom a slobodou uvedeným v druhom oddiele druhej hlavy ústavy a ako takého sa ho nie je možné samostatne domáhať sťažnosťou podľa

čl. 127 ods. 1 ústavy, ak len prostredníctvom (v spojení) s namietaním porušenia konkrétneho základného ľudského práva alebo slobody chráneného ústavou alebo medzinárodnými zmluvami podľa čl. 7 ods. 5 ústavy.

Keďže porušenie sťažovateľom označených základných práv zaručených ústavou nebolo pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistené, nemohlo dôjsť ani k porušeniu tohto sťažovateľom označeného základného ustanovenia ústavy a sťažnosť bolo potrebné aj v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa už ďalšími návrhmi sťažovateľa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. apríla 2015